

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

HỮU LOAN

Màu tím hoa sim

THƠ

Thơ với tuổi thơ

THƠ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

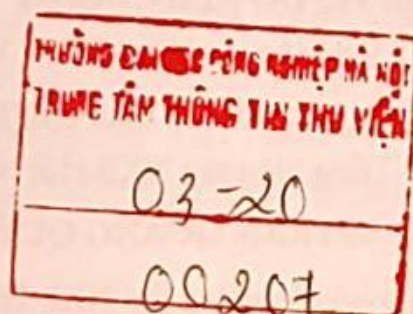
HỮU LOAN

Màu tím hoa sim

THƠ

Thơ với tuổi thơ

THƠ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản

Văn học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà văn thực hiện dự án "Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước" (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

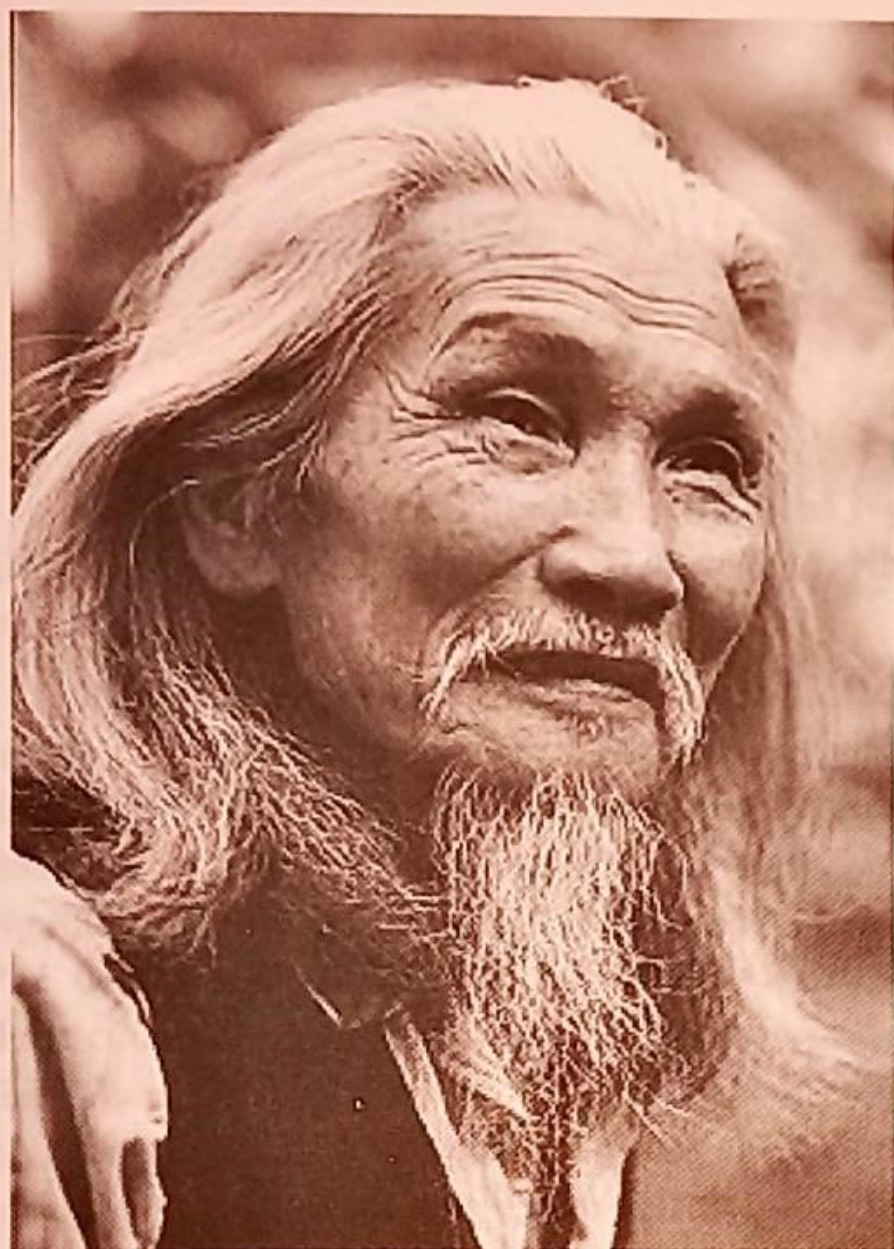
Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: "Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước". Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà thơ HỮU LOAN

(1916 - 2010)

TIỂU SỬ

Tên thật là Nguyễn Hữu Loan.

Sinh ngày 02-4-1916 tại thôn Vân Hoàn, xã Nga Lĩnh, huyện Nga Sơn, Thanh Hóa. Hội viên Hội Nhà văn 1957.

Thuở nhỏ ông học Thành chung ở Thanh Hóa, sau đó đi dạy học tư kiếm sống. Tham gia cách mạng từ năm 1936, hoạt động phong trào Mặt trận Bình dân, tham gia Việt Minh ở thị xã Thanh Hóa. Năm 1943 về Nga Sơn, gây dựng phong trào Việt Minh ở quê, là Phó Chủ tịch Ủy ban Khởi nghĩa Nga Sơn. Sau đó được cử làm Ủy viên Văn hóa trong Ủy ban lâm thời tỉnh Thanh Hóa, phụ trách các ty: Giáo dục, Thông tin, Thương chính và Công chính. Kháng chiến chống pháp tham gia phục vụ trong Quân đội, phụ trách báo Chiến sĩ của sư 304 ở Liên khu IV.

Sau 1954, công tác tại báo *Văn nghệ* một thời gian, rồi trở về sống ở Nga Sơn, Thanh Hóa.

Ông mất ngày 18-3-2010 tại quê nhà.

Tác phẩm chính: *Màu tím hoa sim* (thơ, 1990), *Thơ với tuổi thơ* (thơ, 2001)...

Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật
năm 2012.

TIỂU SỬ

Tên thật là Nguyễn Hữu Loan

Sinh ngày 02-4-1916 tại thôn Văn Hoán xã Văn
Linh huyện Nghi Xuân, Thanh Hóa. Học văn tại nhà
từ năm 1932.

Thời nhỏ ông học Thanh chương ở Thanh Hóa.
Sau đó đi dạy học tư thục ở Thanh Hóa cách mạng
từ năm 1938, hoạt động trong Mặt trận Bình dân.
Tham gia Việt Minh ở địa phương. Năm 1945 về
Hà Nội, gia đình ông ở tại Việt Minh ở quê, là
phần của lực lượng kháng chiến. Ông sau đó
được cử làm Ủy viên Văn hóa trong Ủy ban lâm thời
thị trấn Thanh Hóa, rồi chuyển về Ủy ban dân
chính Thanh Hóa và Công nhân Kháng chiến trong
phạm vi của Ủy ban dân chính Thanh Hóa, làm việc
cho đến năm 1949 là năm IV.

Năm 1951 ông về làm việc tại Ủy ban dân chính
thị trấn Thanh Hóa.

Ông mất ngày 18-4-2010 tại quê nhà.

Tên thật là Nguyễn Hữu Loan (sinh 1916).

Tên thật là Nguyễn Hữu Loan (sinh 1916).

MÀU TÍM HOA SIM

Thơ

(Nxb Hội Nhà văn - 1990)

Ngày mai

(Tặng Thúy)

Khi nắng chiều tắt thở
Trên hàng cau úa vàng
Bóng từng đoàn nạng gỗ
Đi kêu trên đường làng

Đàn ai

Trong chiều tàn

Từng âm rơi

tan vỡ

Có đêm dư hương về

xa thăm

Em đến

Mồ xưa biếc cỏ vàng

Em hiền như chị
Mắt ngời xanh lam
Em mang trong tóc
Nắng thơm hoa ngàn
Em là đôi mắt
xưa ngời xanh lam
Của chàng lính trẻ
say em hát
Ngồi lặng hình dung
mắt một nàng
Em là chân mắt
là tay mắt
Của một chàng trai
của một chàng

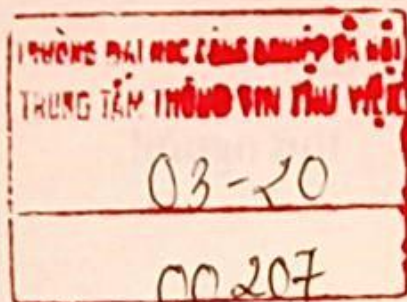
Áo quần loang vết mủ
vết thương nhày
 hôi tanh

Em đem về giặt giũ
chong đèn
 vá khâu canh

Mai những người vui
 có áo lành

Bờ ao vang tiếng cú
một bông hoa
 lìa cảnh

Kim chùng:
tay rớm máu
 long lanh

MỤC LỤC

<i>Lời nhà xuất bản</i>	7
-------------------------------	---

MÀU TÍM HOA SIM

Thơ

Ngày mai	15
Màu tím hoa sim	19
Những làng đi qua	25
Hoa lúa	32
Phương gió	40
Tò he	43
Nếu anh không đi	49
Đèo Cả	53
Quách Xuân Kỳ	59
Yên Mô	66

HỮU LOAN, CẬU TỬ, NHÀ THƠ

- Hữu Loan, những ngày đầu kháng chiến (Vũ Cao)..... 73
- *Màu tím hoa sim* của Hữu Loan (Nguyễn Sĩ Đạt) 79
- Một chút duyên may với bài thơ *Đèo Cả* (Ngô Văn Phú)... 87
- Làm sao hát nổi (Đào Bích Nguyên) 98
- Nguyễn Sơn và Hữu Loan (Đ.B.N)..... 101
- Mẹ vợ và con rể (Đ.B.N)..... 104
- Tính nông nên dịch thơ cũng nông (Đ.B.N) 106
- Gọi Kiều là em (Đ.B.N) 109
- Hữu Loan với Đại hội Nhà văn lần thứ 4 (Đ.B.N) 113
- Thơ với tuổi thơ (Tập thơ này gồm 5 bài thơ: *Màu tím hoa sim*, *Những làng đi qua*, *Hoa lúa*, *Đèo Cả*, *Yên Mô*; có trong tập *Màu tím hoa sim* (Nxb. Hội Nhà văn 1990) đã in trong sách này, chúng tôi mạn phép không in lại nữa - BT)..... 115

THƠ VỚI TUỔI THƠ

PHỤ LỤC

- Ảnh Hữu Loan 118

- Nhà thơ Hữu Loan - một tính cách xứ Thanh (Trịnh Thanh Sơn) 122
- Hữu Loan - tím mãi màu hoa sim (Nguyễn Thụy Kha) .. 150
- Tìm hiểu biến động ngôn ngữ thơ sau Cách mạng Tháng Tám qua khảo sát một bài thơ của Hữu Loan (Trúc Thông)..... 153
- Nhà thơ Hữu Loan (Vũ Quần Phương)..... 163
- Thi sĩ Hữu Loan, trung chuyển tính cách Thanh với kẻ sĩ Bắc Hà? (Xuân Ba) 167
- Hai bài thơ Hữu Loan viết về Hà Nội (Lại Nguyên Ân *sưu tầm và giới thiệu*)..... 174
- Thi sĩ Hữu Loan: tiếng thơm truyền lại (Hoàng Quốc Hải) 190
- Tác giả *Màu tím hoa sim* ngày ấy, bây giờ (Hà Đình Cẩn)..... 198
- *Màu tím hoa sim* - một kiệt tác có số phận đặc biệt (Đặng Ái) 209
- Hữu Loan - cây gỗ vuông màu tím (Phạm Xuân Nguyên) 215
- Người thơ bận việc làm người (Nguyễn Duy) 219
- Chất bi tráng của dòng thơ kháng chiến qua một gương mặt thơ: Hữu Loan (Lê Lưu Oanh)..... 222

- Hữu Loan - lấp lánh ánh kim cương (Chu Văn Sơn) ...232
- Tưởng nhớ nhà thơ Hữu Loan (Hà Thúc Hoan)239
- Tướng Nguyễn Sơn trong kỷ ức nhà thơ Hữu Loan
(Phạm Văn Sĩ)249
- Nhà thơ Hữu Loan và di sản để lại cho con (Lưu Hà) ..265
- Hữu Loan và bài thơ *Thánh mẫu Hải đông* (Văn
Đắc).....270
- Bài thơ ra trận (Trần Đình Thảo)278
- Hữu Loan - con người hạnh phúc (Phan Hà Dương) ..287